

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Mesteri képzés
1.6 Szak / Képesítés	Pszichológiai beavatkozás és tanácsadás

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Az iskolai agresszivitás kezelése						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Farcas Zsuzsanna						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Farcas Zsuzsanna						
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	III	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Szak

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					30
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					30
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					30
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					4
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	98				
3.8 A félév össz-óraszama	154				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Az agresszív problémahelyzetek felismerése, felmérése és a lehetséges megoldások kritikus kiértékelése • Az agresszivitást felmérő kérdőívek, eljárások módszereinek és technikáinak megfelelő kiválasztása és alkalmazása, a felmérés célja, valamint célcsoportja függvényében
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Az agresszivitást előidéző környezet dinamikájára vonatkozó tényezők felismerése és az önfejlesztés/önértékelés képességeinek kialakítása, fejlesztése

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerni, megérteni, alkalmazni az agresszivitás alapfogalmait • Az iskolai tevékenységre vonatkozó alapfogalmak elsajátítása és a gyakorlati alkalmazása
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • Felismerni az iskolában jelentkező pszichológiai problémahelyzeteket • Felismerni az agresszió kialakulásához hozzájáruló tényezőket • Felismerni az agresszivitás sajátosságait, a társuló pszichológiai jellemzőit • Az iskolai alkalmazkodást zavaró tényezők és ezek mögött álló okok felismerése • Különböző iskolai konfliktushelyzetek kezelése • Az iskolai tanácsadásban használt – egyéni és csoportos prevenciók illetve beavatkozási programok alkalmazása

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Az agresszív viselkedés kialakulásának meghatározó tényezői- elméleti megközelítések	bemutató, problematizálás, szintézis	
2. Nemi különbségek az agresszivitás kialakulásában	bemutató, problematizálás, szintézis	
3. A gyerekkori élmények hatása: elhanyagolás, bántalmazás, családi modell	bemutató, problematizálás, szintézis	
4. Az iskolai környezet szerepe az agresszivitás kialakulásában	bemutató, problematizálás, szintézis	
5. Az agresszivitás kezelésének általános elvei	bemutató, problematizálás, szintézis	
6. Szülők és a tanárok szerepe az agresszivitás megelőzése érdekében	bemutató, szemléltető példa, problematizálás, szintézis	

7. A zaklatás és agresszió prevenciója: társas készségek fejlesztése, szocio-emocionális problémák felismerése, proszociális viselkedés promoválása	bemutató, problematizálás, szintézis	
8. Csoportszintű prevenció: kríziscsoportok kialakítása, konfliktuskezelés, problémamegoldó készségek fejlesztése	bemutató, problematizálás, szintézis	
9. Az agresszivitás kezelése. Egyéni szintű beavatkozási programok: düh és agresszivitás kezelésére alkalmazható technikák	bemutató, szintézis	
10. A sajátos egyéni kezelés során felhasználható erőforrások	bemutató, problematizálás, szintézis	
11. A kapcsolati agresszivitás formái, megnyilvánulása életkoronként. Csoportszintű intervenció programok	bemutató, problematizálás, szintézis	
12. Csoportszintű intervenció a gyakorlatban: "Korai Gyerekkori Barátok", „Nem mondd, nem játszhat!””, „Választási lehetőségek - Szociális problémamegoldó képességek fejlesztése gyerekeknek” program	bemutató, problematizálás, szintézis	
13. Az agresszivitást célzó programok eredményessége és korlátai	bemutató, problematizálás, szintézis	
14. Szintézis	Szemléltető példa, problematizálás, szintézis	

Könyvészet

- Coyne, S. M., Nelson, D. A. and Underwood, M. (2010). Aggression in Children, in *The Wiley-Blackwell Handbook of Childhood Social Development*, Second Edition (eds P. K. Smith and C. H. Hart), Wiley-Blackwell, Oxford, UK. doi: 10.1002/9781444390933.ch26
- Golden, B. (2003). *Healthy Anger: How to Help Children and Teens Manage Their Anger*. Oxford University Press
- Pepler, D.J., Craig, W. (2014). *Bullying Prevention and Intervention in the School Environment. Factsheets and Tools*. Prevet
- Pepler, D.J., Madsen, K.C., Webster, C., Levene, K.S (2005). *The Development and Treatment of Girlhood Aggression*. Lawrence Erlbaum Associates
- Swearer, S.M., Espelage, D., Napolitano, S. (2009). *Bullying Prevention and Intervention: Realistic Strategies for Schools* (The Guilford Practical Intervention in the School Series) 1st Edition. Guilford Press
- The development of aggressive behaviour in children and young people. Retrieved from http://www.community.nsw.gov.au/docswr/assets/main/documents/aggression_discussionpaper.pdf on 26.09.2014.

8.2 Szeminárium / Labor

1. Az agresszivitás magyarázata a gyakorlatban. Esetmegbeszélés	Didaktikai módszerek bemutató, beszélgetés, csoportos	Megjegyzések
---	--	--------------

	tevékenységek, ismeretek szintézise	
2. Az iskolai agresszivitás megnyilvánulása és sajátos formái lányok csoportjában	bemutató, beszélgetés, csoportos tevékenységek, ismeretek szintézise	
3. A reaktív kötődési zavar. Esetelemzés	fogalmak tisztázása, egyéni és csoportos tevékenységek, irányított felfedezés, ismeretek szintézise	
4. A csoportból való kizárás és az agresszivitás összefüggése az iskolában	bemutató, beszélgetés, egyéni és csoportos tevékenységek, irányított felfedezés, ismeretek szintézise	
5. Az iskolai tanácsadás és az agresszivitás kezelése az iskolában	Beszélgetés, bemutató, fogalmak tisztázása, egyéni tevékenységek, ismeretek szintézise	
6. Elsődleges, másodlagos, harmadlagos prevenció programok céljai és eszközei	egyéni és csoportos tevékenységek, irányított felfedezés, ismeretek szintézise	
7. Iskolában alkalmazható prevenció programok: „Olweus-féle Zaklatás megelőző program”, „Békés Iskolák projekt”, „Lépések a Tiszteletért” program	beszélgetés, egyéni és csoportos tevékenységek, ismeretek szintézise	
8. Specifikus csoportos prevenció: KiVa Zaklatás Ellenes program, Társas-emocionális Tanulás program, osztálymenedzsment technikák	bemutató, fogalmak tisztázása, egyéni és csoportos tevékenységek, ismeretek szintézise	
9. Egyéni beavatkozási programok, esetek elemzése	bemutató, egyéni és csoportos tevékenységek, ismeretek szintézise	
10. Sajátos kezelési lehetőségek kipróbálása, egyéni esetek alapján	beszélgetés, egyéni és csoportos tevékenységek, irányított felfedezés	

11. Csoportos beavatkozási lehetőségek, programok megtervezése	bemutató, egyéni tevékenységek, irányított felfedezés	
12. Csoportszintű intervenció: "Második lépés", „Baráttól barátoknak”, „Nia testvérei” specifikus programok	egyéni és csoportos tevékenységek, irányított felfedezés	
13. A beavatkozás hatékonyságának és eredményességének összehasonlító vizsgálata	bemutató, fogalmak tisztázása, egyéni és csoportos tevékenységek	
14. Félévi tevékenység értékelése, összegzése	bemutató, ismeretek szintézise	

Könyvészet

- Anderson, C.A., Bushman, B.B. (2002). Human aggression. *Annual Review of Psychology*, 53, 27-51.
- Daniels, J.A., Bradley, M.C. (2011). *Preventing Lethal School Violence*. New York: Springer.
- Notar, C., Padgett, S., Roden, J. (2013). Cyberbullying: Resources for Intervention and Prevention. *Universal Journal of Education and Research*, 13, 133-145.
- Juvonen, J., Graham, S. (Eds.) (2001). *Peer Harassment in School. The Pligh of the Bulnerable and Victimized*. New York, London: The Guilford Press.
- Lopez, E.E., Olaizola, J.H., Ochoa, G.M., Ferrer, B.M. (2006). Aggressive and Nonaggressive rejected students: an analysis of their Differences. *Psychology in the Schools*, 43, 3, 387-400.
- Pellegrini, A. D., Roseth, C. J., Mliner, S., Bohn, C. M., Van Ryzin, M., Vance, N., Cheatham, C. L., & Tarullo, A. (2007). Social dominance in preschool classrooms. *Journal of Comparative Psychology*, 121, 54-64. doi: 10.1037/0735 7036.121.1.54
- Salmivalli, C., & Peets, K. (2009). Bullies, victims, and bully-victim relationships in middle childhood and early adolescence. In K.H. Rubin, W. M. Bukowski, & B. Laursen (Eds.), *Handbook of Peer Interactions, Relationships, and Groups* (pp.322-340). New York: Guilford Press.
- Smith, P.K., Pepler, D., Rigby, D. (Eds.) (2004). *Bullying in schools: how successful can interventions be?* Cambridge University Press.
- Tremblay, R.E. (2000). The development of aggressive behaviour during childhood: What have we learned in the past century?, *International Journal of Behavioural Development*, 24, 129-141.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

<ul style="list-style-type: none"> • A Romániai Pszichológusok Kollégiuma, a szabadalommal rendelkező Pszichológusok Deontológiai Kódexe (www.copsi.ro) és a 213/2004-es Törvény alkalmazási feltételeiben megfogalmazott elismerési eljárásoknak megfelelően • A Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (http://www.ncis.ro) • A Romániai Foglalkozási Besorolás (http://www.mmuncii.ro/)
---

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Záró felmérés	Írásbeli/Szóbeli vizsga	70%
10.5 Szeminárium / Labor	Év közbeni felmérés	Beavatkozási terv készítése	15%
	Év közbeni feladatok	Feladatok értékelése	15%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- A **jelenlét kötelező**, az előadásokról és szemináriumi tevékenységekről max. **15%-os** (3 hiányzás) igazolt vagy igazolatlan hiányzás megengedett.
- Amennyiben a hiányzások aránya meghaladja az előadások vagy szemináriumok 20%-át, a hallgató nem jelentkezhet a félév végi írásbeli/szóbeli vizsgára.
- A **félév végi sikeres írásbeli/szóbeli vizsga (záró felmérés, 70%) előfeltétele a végső jegy kiszámításának**, a szemináriumi és évközbeni tevékenységek beszámítása érdekében a hallgatónak a szóbeli/írásbeli vizsgán **min. 5-ös** átmenő jegyet kell elérnie.

Kitöltés dátuma

15.04.2018.

Előadás felelőse

dr. Farcas Zsuzsanna

Szeminárium felelőse

dr. Farcas Zsuzsanna

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2018 április

Intézetigazgató

Dr. Batiz Enikő adjunktus